

Nowe prawo dotyczące nazwisk od 1 maja 2025 roku

1 maja 2025 roku wchodzi w życie reforma niemieckiego prawa dotyczącego nazwisk małżeńskich i rodowych oraz międzynarodowego prawa dotyczącego nazwisk. Oznacza to, że zarówno rodziny niemieckie, jak i rodziny binacjonalne będą mogły dokonać wyboru nazwiska w oparciu o nowe zasady. W przypadku małżeństw zawartych przed 1 maja 2025 oraz dzieci urodzonych przed tą datą obowiązują dotychczasowe uregulowania.

Nowelizacja niemieckiego prawa dotyczącego nazwisk

Od 1 maja 2025 roku zgodnie z niemieckim prawem będzie można w przypadku nazwisk małżeńskich, a także nazwisk rodowych dzieci zdecydować się na podwójne nazwisko składające się z nazwisk obojga małżonków lub rodziców. Nazwisko nie będzie mogło jednak składać się z więcej niż dwóch członów. Dwuczłonowe nazwiska będzie można pisać z łącznikiem lub bez.

- **Przykład:** Obywatele Niemiec Lisa Becker i Lukas Schmidt 1 maja 2025 roku zawierają związek małżeński w Niemczech. Inaczej niż dotychczas mogą teraz nosić nazwisko łączone, które składa się z nazwisk obojga małżonków (np. Becker-Schmidt). Ich urodzone w tym związku małżeńskim dzieci otrzymują, tak jak miało to miejsce do tej pory, automatycznie także to nazwisko.

Na [**stronie internetowej Federalnego Ministerstwa Sprawiedliwości**](#) znajduje się zestawienie najczęściej zadawanych pytań (FAQ) z dokładnymi informacjami na temat nowych możliwości wyboru nazwiska zgodnie z niemieckim prawem dotyczącym nazwisk.

Ważne dla obywateli Niemiec za granicą – nowelizacja prawa prywatnego międzynarodowego

W przypadku obywateli Niemiec mających miejsce zwykłego pobytu za granicą ważna jest nowelizacja prawa prywatnego międzynarodowego. Podczas gdy dotychczas nazwisko używane przez daną osobę podlegało przepisom prawa państwa, którego obywatelstwo osoba ta posiadała, w przyszłości używanie nazwiska podlegać będzie prawu państwa, w którym dana osoba ma miejsce zwykłego pobytu. Noszone już nazwisko jednak się nie zmieni. Od 1 maja 2025 roku w przypadku małżeństw zawartych przez obywateli Niemiec za granicą wybór nazwiska w małżeństwie podlegać będzie prawu państwa, w którym osoby te mieszkają. Mogą one jednak złożyć w niemieckim Urzędzie Stanu Cywilnego oświadczenie w sprawie wyboru prawa, wybierając niemieckie prawo dotyczące nazwisk.

- **Przykład:** Lisa Becker i Marek Kowalski mieszkają i zawierają związek małżeński w Polsce. W polskim Urzędzie Stanu Cywilnego Lisa wybrała nazwisko Becker-Kowalska. Używanie tego nazwiska w niemieckim obszarze prawnym było możliwe jedynie wówczas, jeżeli małżonkowie w wyraźny sposób oświadczyli, że wybierają prawo polskie. Zanim więc np. można było wystawić nowy paszport na nazwisko Lisa Becker-Kowalska, konieczne było złożenie oświadczenia w sprawie wyboru nazwiska. Po nowelizacji prawa prywatnego międzynarodowego nie jest to już konieczne, a wybrane nazwisko małżeńskie obowiązuje automatycznie także w Niemczech.

- **Przykład:** *Claudia Schulze i Pedro González Vicario mieszkają i zawierają związek małżeński w Hiszpanii. Według aktu małżeństwa oboje pozostają przy swoich dotychczasowych nazwiskach. Teraz, składając oświadczenie, mogą wybrać niemieckie prawo i wskazać nazwisko, którego będą używać. Oprócz dotychczasowych możliwości mogą po nowelizacji prawa dotyczącego nazwisk wybrać, jak przedstawiono powyżej, wspólne podwójne nazwisko (np. Schulze-González lub Vicario Schulze). Może to jednak spowodować, że nazwisko w Niemczech i za granicą będzie się różnić.*

Uproszczenia w przypadku dzieci urodzonych za granicą

Jeżeli za granicą urodzi się dziecko będące Niemcem, a zwykle miejsce pobytu jego rodziców znajduje się za granicą, wówczas od 1 maja 2025 roku otrzyma nazwisko rodowe według prawa tego kraju. Nazwisko wpisane w zagranicznym akcie urodzenia zgodnie z obowiązującym w tym kraju prawem zasadniczo obowiązuje również w niemieckim obszarze prawnym i może zostać wpisane do niemieckiego paszportu bez konieczności składania dodatkowego oświadczenia.

- **Przykład:** *Marie Becker i Lukas Schmidt zachowali swoje nazwiska przy zawieraniu związku małżeńskiego. Mieszkają w Hiszpanii. Tam rodzi się ich córka Lena. W hiszpańskim akcie urodzenia zostaje według hiszpańskiego prawa wpisane nazwisko Lena Becker Schmidt. Nazwisko to może zostać teraz przejęte bez konieczności składania dodatkowego oświadczenia, a ambasada lub konsulat może na to nazwisko wystawić dla Leny niemiecki paszport.*

Jeżeli rodzice życzą sobie, by dziecko nosiło inne nazwisko, mogą poprzez wybranie niemieckiego prawa zdecydować o wyborze nazwiska rodowego dziecka na podstawie nowych uregulowań dotyczących wyboru nazwiska.

- **Przykład:** *Marie Becker i Lukas Schmidt chcą, aby ich córka Lena otrzymała nazwisko Becker. W tym przypadku mogą wybrać niemieckie prawo i oświadczyć, że dziecko ma nazywać się Lena Becker.*

Poświadczenie oświadczeń

Oświadczenia w sprawie wyboru prawa oraz wyboru nazwisk mogą zostać poświadczone we właściwym dla Państwa przedstawicielstwie Niemiec za granicą i przesłane do niemieckiego Urzędu Stanu Cywilnego.

Wiele przypadków jest bardziej złożonych niż te, które zostały tu przedstawione. W razie pytań dotyczących Państwa indywidualnej sytuacji mogą się Państwo skontaktować z właściwym przedstawicielstwem Niemiec za granicą. W tym celu prosimy skorzystać z formularza kontaktowego, który znajduje się na stronie internetowej przedstawicielstwa.

Wszystkie informacje zawarte w tym dokumencie opierają się na wiedzy posiadanej w chwili sporządzenia tekstu. Nie możemy zagwarantować kompletności i prawidłowości tekstu, w szczególności ze względu na zmiany, które zaszły w międzyczasie.